

**2022–2030 M. MARIJAMPOLĖS REGIONO PLĖTROS PLANO PAŽANGOS
PRIEMONĖS NR. LT024-03-02-01 „VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ SISTEMŲ
PLĖTRA MARIJAMPOLĖS REGIONE“
PAGRINDIMO APRAŠAS**

Nr. _____

(data ir registracijos numeris)

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	LT024-03-02 „Skatinti tausojantį išteklių naudojimą“
---	--

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

Marijampolės regiono plėtros plane 2022–2030 m. (toliau – MRPPL) nustatyta **problema**, kurią siekiama spręsti – „**Nepakankamai tvarus išteklių naudojimas ir aplinka**“. Viena iš nustatytų **problemos priežasčių** yra tai, jog „**Prasta aplinkos kokybė dėl oro, vandens ir kraštovaizdžio taršos, nedarnus išteklių naudojimas bei klimato kaitos padarinių valdymas**“. (Marijampolės regiono esamos situacijos bei problemų ir jų priežasčių analizė pateikiama MRPPL I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“).

Svarus geriamasis vanduo yra gyvybiškai svarbus žmonių gyvenimo kokybei, todėl svarbu užtikrinti, kad kiekvienas žmogus gautų geros kokybės ir saugų vartoti geriamąjį vandenį. Būtina nuolat stebėti ir kontroliuoti geriamojo vandens kokybę, nes ilgai vartojant geriamąjį vandenį, kuriame esančių cheminių (toksinių) medžiagų koncentracija viršija ribines reikšmes, gali būti padaroma nepataisoma žala žmogaus sveikatai¹. Stebima, kad poreikis naudoti vandenį įvairioms reikmėms tiek šalyje, tiek regione 5 metų laikotarpiu turi tendenciją didėti. Tai tik dar labiau patvirtina, kaip svarbu užtikrinti tinkamas ir savalaikes geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

1 lentelė. Vandens sunaudojimas | tūkst. m³

Savivaldybė	2017	2018	2019	2020	2021
Kalvarijos sav.	339,37	312,17	349,76	352,51	389,03
Kazlų Rūdos sav.	3906,04	3352,98	4027,48	4034,83	5071,19
Marijampolės sav.	2462,39	2599,59	2499,48	2608,78	2627,25
Šakių r. sav.	1069,74	1052,53	921,51	923,28	965,86
Vilkaviškio r. sav.	806,63	832,21	857,19	854,67	852,21
Marijampolės regionas	8584,18	8149,48	8655,41	8774,06	9905,54
Lietuvos Respublika	2746651,57	2539197,69	2724095,11	3589725,20	3325343,35

Analizuojant vandens sunaudojimo pagal atskiras sritis duomenis, stebima, kad 2021 m. daugiausiai Marijampolės regione sunaudota vandens žuvininkystei ir ūkio-buities reikmėms, kai šalyje – energetikai ir ūkio-buities reikmėms.

¹ Valstybės duomenų agentūra;

2 lentelė. Vandens sunaudojimas pagal sritis 2021 m. tūkst. m³/metus²

Savivaldybė/Regionas	pramonei	ūkiui – buičiai	energetikai	žemės ūkiui ir miškininkystei	žuvininkystei
Kalvarijos sav.	93,00	216,11	0,00	79,92	0,00
Kazlų Rūdos sav.	121,36	163,12	0,00	0,00	4786,70
Marijampolės sav.	596,36	1888,05	29,78	113,06	0,00
Šakių r. sav.	99,90	655,08	2,85	208,04	0,00
Vilkaviškio r. sav.	48,07	801,27	2,88	0,00	0,00
Marijampolės regionas	958,69	3723,63	35,51	401,02	4786,70
Lietuvos Respublika	54116,86	169663,65	3042365,99	4883,97	54312,88

Buityje ar gamybos procese naudojant vandenį susidaro nuotekos, kurių prieš išleidžiant į gamtinę aplinką tinkamai neišvalius gali būti sukeliama neigiamas poveikis aplinkai. Netinkamai tvarkomos nuotekos teršia aplinką, darydamos neigiamą įtaką ežerų, upių ar kitų vandens telkinių bei požeminio vandens kokybei³.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros 2022 m. duomenimis, Marijampolės regione nepakankamai išvalytos nuotekos sudaro 3,84 proc. į paviršinius vandens telkinius išleidžiamų ūkio, buities ir gamybos nuotekų (nepakankamai išvalytų nuotekų dalis mažesnė penkiuose regionuose), skaičiumi tai sudaro 512,8 tūkst. m³.

Analizuojant Aplinkos apsaugos agentūros 2022 metų nuotekų išleidimo į gamtinę aplinką duomenis, buitines, gamybinės ir komunalinės nuotekos Marijampolės regione iki nustatytų normų išvalomos 57,92 proc., kai Lietuvoje tik 5,36 proc.

3 lentelė. Nuotekų išleidimas į gamtinę aplinką 2022 m., tūkst. m³/metus

Apskritis/ Savivaldybė	Buitinės, gamybinės ir komunalinės nuotekos		
	išleistos į paviršinius vandenis		
	iš viso	iš jų	iš jų
išvalytų iki nustatytų normų		išvalytų iki nustatytų normų, proc.	
Kalvarijos sav.	349,28	6,28	1,80
Kazlų Rūdos sav.	5478,22	371,12	6,77
Marijampolės sav.	4967,59	4818,68	97,00
Šakių r. sav.	1046,94	1046,94	100,00
Vilkaviškio r. sav.	1514,14	1493,23	98,62
Marijampolės regionas	13356,18	7736,26	57,92
Lietuvos Respublika	2707916,77	145027,93	5,36

Marijampolės regiono gyventojų aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis⁴, palyginti su visais gyventojais, yra antra mažiausia šalyje ir 2020 m. sudarė 73 proc. (šalies vidurkis – 82 proc.), šis rodiklis aukščiausias didžiųjų miestų regionuose (Vilniaus – 86 proc., Kauno – 90 proc.). 2020 m. duomenimis, Marijampolės regione gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis palyginti su visais gyventojais taip pat antra mažiausia šalyje – Marijampolės regione 60 proc., šalyje 76 proc. Šių svarbių paslaugų ir jų kokybės užtikrinimas kaimiškuose ir didele teritorine sklaida pasižyminčiuose regionuose sudėtingas, nes vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra reikalauja didelių investicijų. 2020 m. Valstybinio audito ataskaitoje „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas“, taip pat nurodoma, kad siekiant užtikrinti, kad kuo daugiau gyventojų būtų aprūpinami centralizuotai tiekiamu geriamuoju

² Aplinkos apsaugos agentūra;

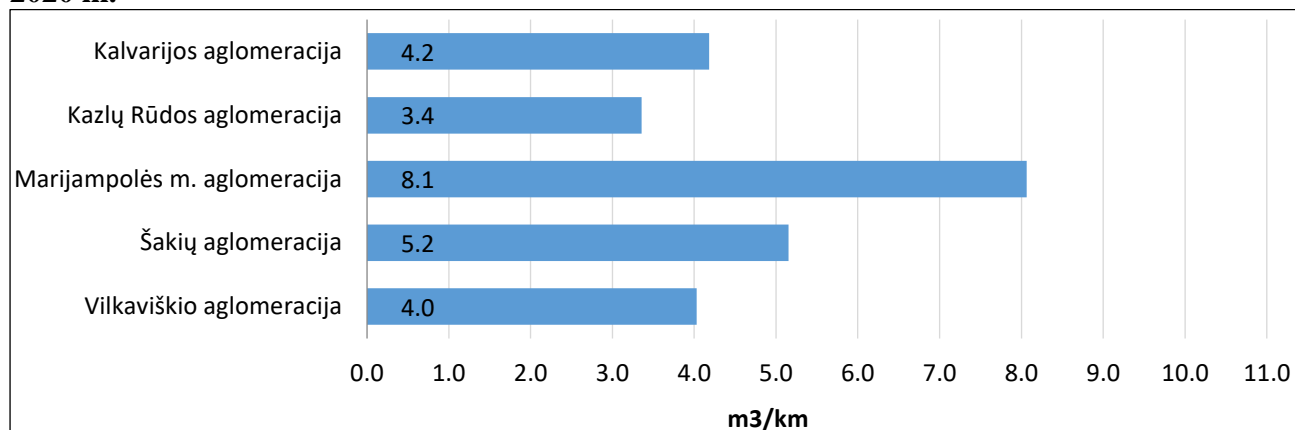
³ 2020 m. Valstybinio audito ataskaita „Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas“;

⁴ Vidaus reikalų ministerija, <https://nrp.vrm.lt/lt/regionu-pletros-programu-ir-planu-rengimas/regionu-pletros-programos-rodikliai/268>;

vandeniui ir turėtų galimybes centralizuotai tvarkyti nuotekas, būtina vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą.

Marijampolės regiono aglomeracijose didžiausias nuotekų infiltracijos mastas vienam kilometrui yra fiksuojamas Marijampolės aglomeracijoje – 8,1 m³/km. Mažiausia reikšmė yra Kazlų Rūdos aglomeracijoje – 3,4 m³/km. Iš penkių Marijampolės regiono aglomeracijų dviejų aglomeracijų infiltracija yra didesnė už Lietuvos aglomeracijų vidurkį.⁵

1 paveikslas. Infiltracija nuotekų surinkimo tinkluose vienam kilometrui Marijampolės regione 2020 m.

Santykinis avarių skaičius (t. y. avarių skaičius tenkantis vienam nuotekų tinklų kilometrui) yra dar vienas rodiklis, leidžiantis įvertinti nuotekų tinklų būklę.⁶

4 lentelė. Santykinis avarių skaičius ir infiltracijos mastas nuotekų tinkluose pagal regionus 2020 m.

Regiono rodikliai	Santykinis avarių skaičius, vnt./km	Infiltracijos nuotekų tinkluose mastas, proc. nuo surinkto nuotekų kiekio be apskaitos klaidų
Alytaus regionas	0,56	24%
Kauno regionas	2,13	36%
Klaipėdos regionas	0,40	39%
Marijampolės regionas	1,81	48%
Panevėžio regionas	0,55	45%
Šiaulių regionas	1,07	47%
Tauragės regionas	1,14	49%
Telšių regionas	1,01	44%
Utenos regionas	0,71	33%
Vilniaus regionas	0,29	19%
Lietuvos Respublika	0,97	35%

Iš pateiktos lentelės matyti, kad Marijampolės regione avarių skaičius tenkantis vienam nuotekų tinklų kilometrui gana didelis, lyginant su kitais regionais. Šie duomenys taipogi rodo, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naujų sprendinių įgyvendinimas yra būtini.

⁵ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

⁶ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

2021 m. vandens paėmimo ir sunaudojimo duomenys⁷ rodo, kad vandens nuostoliai Marijampolės regione sudaro beveik 7 proc. visų šalies vandens nuostolių (nors gyventojų skaičius tesudaro 4,8 proc. šalies gyventojų, o sukuriamas BVP sudaro tik 3 proc. viso šalies BVP).

5 lentelė. Vandens nuostoliai 2021 m. tūkst. m³/metus

Savivaldybė/Regionas	Vandens nuostoliai, tūkst. m ³ /metus
Kalvarijos sav.	0
Kazlų Rūdos sav.	57,334
Marijampolės sav.	978,633
Šakių r. sav.	296,65
Vilkaviškio r. sav.	244,116
Marijampolės regionas	1576,733
Lietuvos Respublika	22523,437

Tai rodo, kad regiono vandens tiekimo infrastruktūra yra pasenusi, neekonomiška, o klimato kaitos kontekste, kai susiduriama su tokiais ekstremaliais reiškiniais kaip sausros, ir neužtikrinanti tausojančio išteklių naudojimo. Pagal LR teisės aktų reikalavimus, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

Remiantis Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių plano duomenimis, Lietuvoje iš 60 esančių miestų ir rajonų savivaldybių, 55 yra reikalingos investicijos į tinklų tiesimą ir renovaciją, didžiausi investicijų poreikiai į infrastruktūrą apskaičiuoti Kauno r. sav. – 54,6 mln. Eur, Panevėžio m. sav. – 44,5 mln. Eur ir Šakių r. sav. – 38,17 mln. Eur. Šių savivaldybių poreikiai sudaro 27 proc. visų reikalingų investicijų į tinklų tiesimą ir renovaciją, kas bendrai sudaro 137,19 mln. Eur. Taip pat iš 60 esančių miestų ir rajonų savivaldybių, 42 yra reikalingos investicijos į vandenviečių ir kokybės gerinimo pajėgumų gerinimą. Didžiausi investicijų poreikiai į infrastruktūrą apskaičiuoti Vilniaus m. sav. – 41,3 mln. Eur, Šakių r. sav. – 20,18 mln. Eur bei Marijampolės sav. – 18,8 mln. Eur. Šių savivaldybių poreikis sudaro daugiau nei 36 proc. visų reikalingų investicijų į vandenviečių ir kokybės gerinimo pajėgumų gerinimą, kas bendrai sudaro 80,3 mln. Eur.⁸

Pagrindinis centralizuoto geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ribojantis faktorius yra investicijų trūkumas ir investicijų atsiperkamumas. Kad vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra Marijampolės regione reikalauja investicijų patvirtina žemi gyventojų prisijungimo prie vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų rodikliai. Dėl trūkstamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir (ar) prastos esamos infrastruktūros būklės neužtikrinama reikalinga geriamojo vandens kokybė ir neišvalomos susidarancios nuotekos.

6 lentelė. Informacija apie Marijampolės regiono gyventojų prisijungimus prie centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų

Savivaldybė	Prisijungimai prie vandens tiekimo tinklų		Prisijungimai prie nuotekų tvarkymo tinklų	
	Procentai	Gyventojai	Procentai	Gyventojai
Kazlų Rūdos	50	5,46 tūkst.	53	5,76 tūkst.
Marijampolės	84	45,63 tūkst.	78	42,46 tūkst.
Šakių rajono	75	19,51 tūkst.	46	11,97 tūkst.
Vilkaviškio rajono	73	25,00 tūkst.	55	19,00 tūkst.

⁷ Aplinkos apsaugos agentūra, <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/vandens-paemimas-ir-naudojimas/vandens-naudojimo-apskaitos-duomenys>;

⁸ Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2023 m. liepos 24 d. įsakymu Nr.V-94 [Tyrimai ir analizės - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija \(lrv.lt\)](#);

7 lentelė. Informacija apie Marijampolės regiono kokybinius geriamojo vandens parametrus, nuotekų išvalymo atitikimą nustatytiems reikalavimams

Savivaldybė	Geriamojo vandens kokybės atitikimas nustatytiems reikalavimams	Nuotekų išvalymo atitikimas nustatytiems reikalavimams
Kazlų Rūdos	<p>Tiekiamo geriamojo vandens kokybė Kazlų Rūdos savivaldybėje iš esmės atitinka Lietuvos Higienos Normos 24:2023 reikalavimus, išskyrus keliose vandenvietėse viršijamos indikatorių rodiklių (mangano, chloridų, natrio, savitojo elektros laidžio, amonio) normos.</p> <p>Kazlų Rūdos miesto vandenvietėje, kurioje projekto metu planuojamos investicijos, tiekiamame geriamajame vandenyje leidžiamas ribas viršija chloridų ir mangano koncentracijos. Chloridų koncentracija nuo pat vandenvietės eksploatacijos pradžios viršija leidžiamą ribą (250 mg/l), todėl šis indikatorinis rodiklis daro įtaką skolinėms vandens savybėms.</p>	<p>UAB „Kazlų Rūdos energija“ eksploatuoja 5 nuotekų valyklas, esančias Kazlų Rūdos mieste, Plutiškių, Bebruliškės, Antanavo, Ažuolų Būdos gyvenvietėse, kurių bendras pajėgumas – 578,6 tūkst. kub. m per metus. Nuotekų išvalymo kokybė iš dalies atitinka keliamus reikalavimus.</p> <p>Antanavo kaime esantys nuotekų valymo įrenginiai eksploatuojami nuo 2004 m. Įvykdžius du projektus, kurių metu buvo nutiesti nuotekų tinklai ir buvo prijungta daugiau gyventojų prie centralizuotos nuotekų sistemos, įrenginių našumas tapo nepakankamas (šiuo metu 19,8m³ per parą), nors dar ir ne visi gyventojai spėjo prisijungti, kuriems yra sudaryta galimybė. Taigi nepakankant našumo, iškyla rizika neišvalyti nuotekų iki tam nustatytų normų (normų viršijimas jau buvo nustatytas 2023 m. balandžio mėn.). Todėl šioje gyvenvietėje numatoma nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija, įrengiant azoto ir fosforo valymo grandį bei įrengiant į aplinką išleidžiamų išvalytų nuotekų apskaitos prietaisą.</p> <p>Bagotosios kaime siekiant, kad nuotekų tinklai galėtų efektyviai funkcionuoti svarbu įsirengti tris nuotekų valymo įrenginius.</p>
Marijampolės	<p>Siekiant užtikrinti tiekiamo vartotojams geriamojo vandens saugą ir kokybę, UAB „Sūduvos vandenys“ kontroliuojami mikrobiologiniai, toksiniai (cheminiai), indikatoriniai rodikliai bei parametrai. Investicijos į geriamojo vandens tiekimo užtikrinimą gyventojams planuojamos Valavičių gyvenvietėje. Šioje gyvenvietėje nėra Bendrovės eksploatuojamo turto (gręžinių, vandens gerinimo įrenginių, geriamojo vandens tiekimo tinklų), kurio pagalba būtų užtikrintas kokybiško geriamojo vandens tiekimas.</p>	<p>2022 m. pabaigoje Bendrovė eksploatavo 21 nuotekų valymo įrenginį. Iš to skaičiaus 1 Marijampolės miesto nuotekų valyklą ir 20 savivaldybės gyvenviečių nuotekų valymo įrenginių. 2022 metais išvalyta 4959,262 tūkst. m³ nuotekų. Iš to skaičiaus 4628,304 tūkst. m³ Marijampolės miesto nuotekų valykloje. 2022 m. pabaigai iš viso Bendrovė eksploatavo 293,6 km nuotekų surinkimo tinklų.</p> <p>Marijampolės miesto nuotekų valymo įrenginiuose nuotekų išvalymo kokybiniai rodikliai atitinka taršos leidime reglamentuotų išvalymo normų reikalavimus.</p> <p>Numatomose rekonstruoti Valavičių NVĮ, kurių našumas 40m³/p, nuotekos išvalomos mechaniškai ir biologiškai iki BDS, SM normatyvų, tačiau N ir P šalinimas juose nebuvo numatytas ir įrengtas. Analogiška situacija ir Smilgių NVĮ, kurių našumas 30m³/p, nuotekos išvalomos mechaniškai ir biologiškai iki BDS, SM normatyvų, tačiau N ir P šalinimas juose taip pat nebuvo numatytas ir įrengtas. Daukšių, Šventragio,</p>

		<p>Gavaltuvos NVĮ, yra tik mechaninis nuotekų valymas, tad BDS, SM, N ir P normatyvų įgyvendinimas yra neįmanomas. Projekte taip pat planuojama nuotekų surinkimo tinklų plėtra Smilgių, Šventragio, Meškučių, Igliaukos, Padovinio, Netičkampio, Balsupių ir Valavičių gyvenvietėse, nes šiose gyvenvietėse nevysi gyventojai turi galimybę naudotis centralizuota nuotekų surinkimo ir tvarkymo paslauga. Daukšių ir Gavaltuvos gyvenvietėse iš viso nėra sudaryta galimybė gyventojams centralizuotai surinkti ir tvarkyti nuotekas, todėl planuojamas reikalingos infrastruktūros įrengimas.</p>																		
Šakių rajono	<p>2022 metais 13 vandenviečių, iš 68 UAB „Šakių vandenys“ eksploatuojamų, jokių nukrypimų nuo Lietuvos higienos normos HN 24:2017 nebuvo nustatyta. Mikrobiologinio, toksinio užterštumo atvejų nebuvo nei vienoje vandenvietėje. Likusiose 55 vandenvietėse nustatyta tik indikatoriniai vandens rodiklių neatitikimai. Nukrypimus nuo higienos normos galima paaiškinti tuo, kad Šakių rajone vyrauja geležingi, mineralų prisodrinti vandeniniai sluoksniai, todėl geriamojo vandens tarša geležies ir kitais junginiais yra didelė.</p>	<p>Šakių rajono nuotekų išvalymo kokybė atitinka Taršos leidime nustatytus reikalavimus.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>NVĮ</th> <th>BDS₇ taršos normatyvas mg/l</th> <th>2022 m. BDS₇ metinis vidurkis po valymo mg/l</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kidulių</td> <td>23</td> <td>5,997</td> </tr> <tr> <td>Kriūkų</td> <td>23</td> <td>6,023</td> </tr> <tr> <td>Lukšių</td> <td>17,89</td> <td>6,181</td> </tr> <tr> <td>Lekėčių</td> <td>23</td> <td>5,632</td> </tr> <tr> <td>Gelgaudiškio</td> <td>29</td> <td>4,257</td> </tr> </tbody> </table> <p>Siekiant užtikrinti ir kitų gyvenamųjų vietovių nuotekų išvalymo kokybę, projekto metu Sintautų sen. Santakų k. planuojami statyti nuotekų valymo įrenginiai, kuriuose bus tvarkomos Sintautų miestelio nuotekos.</p>	NVĮ	BDS ₇ taršos normatyvas mg/l	2022 m. BDS ₇ metinis vidurkis po valymo mg/l	Kidulių	23	5,997	Kriūkų	23	6,023	Lukšių	17,89	6,181	Lekėčių	23	5,632	Gelgaudiškio	29	4,257
NVĮ	BDS ₇ taršos normatyvas mg/l	2022 m. BDS ₇ metinis vidurkis po valymo mg/l																		
Kidulių	23	5,997																		
Kriūkų	23	6,023																		
Lukšių	17,89	6,181																		
Lekėčių	23	5,632																		
Gelgaudiškio	29	4,257																		
Vilkaviškio rajono	<p>Vilkaviškio rajono savivaldybėje daugumoje kaimų vandenviečių išgaunamas vanduo nėra labai geros kokybės. Mikrobiologinių ir toksinių rodiklių, neatitinkančių HN 24:2003 reikalavimų, vandenyje nenustatyta, tačiau kai kuriose gyvenvietėse viršijami indikatoriniai rodikliai (bendroji geležis, drumstumas, amonis, el. laidumas, manganas ir kt.). Pilviškių vandens gerinimo įrenginių tiekiamas vanduo neatitinka HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ nustatytų reikalavimų dėl chloridų ir savitojo elektros laidžio. Faktinės ir norminės šių rodiklių reikšmės yra atitinkamai: chlorido – 820 ir 250 mg/l; savitojo elektros laidžio – 3.000 ir 2.500 μS/cm. Todėl šioje gyvenvietėje numatoma rekonstruoti geriamojo vandens gerinimo įrenginius.</p>	<p>Savivaldybės nuotekų valyklose visos nuotekos išvalomos iki nustatytų normų, visgi didelėje dalyje kaimo nuotekų valymo įrenginių vidutinė metinė taršos apkrova gerokai viršija nuotekų valymo įrenginių projektinius pajėgumus (pvz., 2020–2022 metais Karklinių k. vidutinė metinė apkrova buvo 144 %, Serdokų k. – 459 %, Sūdavos k. – 210 %). Nutiesus centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklus Karklinių k., Serdokų k. bei Sūdavos k., vidutinė metinė taršos apkrova dar labiau išaugtų.</p>																		

Tikslinė grupė ir jos poreikiai.

Aukščiau pateikti duomenys rodo, kad savivaldybėse esanti nepakankama ir (arba) nusidėvėjusi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra neužtikrina tinkamos vandens kokybės ir nuotekų tvarkymo paslaugos. Pakankamai didelė dalis vartotojų (namų ūkių) kaimiškiose regiono gyvenvietėse vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų iki šiol negauna arba gauna nekokybiškas. Siekiant padidinti centralizuotųjų geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą, reikalinga išplėtoti vandens ir nuotekų tvarkymo tinklus, nutiesiant vamzdynus ir sudarant sąlygas prisijungti naujiems vartotojams. Vandens kokybė, vietovėse, kuriose projekto metu planuojama geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija, nėra pakankamai gera, viršijami indikatorinių rodiklių (mangano, chloridų, natrio, savitojo elektros laidžio, amonio) normos. Todėl labai svarbu visiems gyventojams užtikrinti geriamojo vandens kokybę. Pagal aukščiau pateiktus duomenis, matosi, kad savivaldybių nuotekų valyklose nuotekos išvalomos iki nustatytų normų, tačiau didelėje dalyje kaimiškųjų gyvenviečių esančių nuotekų valymo įrenginių vidutinė metinė taršos apkrova gerokai viršija nuotekų valymo įrenginių projektinius pajėgumus.

Jeigu planuojamas projektas nebūtų įgyvendinamas, centralizuoto geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo infrastruktūra nebūtų plečiama ir tobulinama, tai neigiamai veiktų Marijampolės regiono gyventojų ekonominę ir socialinę būklę, gyventojams nebūtų užtikrinta viešai teikiama centralizuota paslauga, o susidariusi situacija turėtų neigiamos įtakos tolimesniam paslaugos teikimui.

Tikslinės grupės, kurios susiduria su nepakankamu paslaugų užtikrinimu, yra:

- Gyventojai, negaunantys geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų ar gaunantys nekokybiškas;
- Savivaldybės;
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės.

Savivaldybių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose pateikti duomenys (gyvenamosios vietovės lygiu) taip pat atskleidžia tikslinės grupės poreikius dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros gerinimo ir plėtros.

Siekiamas pokytis.

Visi anksčiau analizuoti rodikliai ir jų rezultatai patvirtina, kad Marijampolės regione yra poreikis gerinti geriamojo vandens kokybės užtikrinimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

Užtikrinus šias paslaugas regione būtų prisidedama prie darnaus išteklių naudojimo, vandens kokybės gerinimo ir būtiniausių asmenų poreikių tenkinimo.

Įgyvendinant šią pažangos priemonę Marijampolės regione siekiama didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Sprendžiant aukščiau įvardintas problemas priežastis, susijusias su prieinamumo ir kokybės užtikrinimu vandentvarkos ir nuotekų tvarkymo srityse, numatoma vykdyti veiklas, kuriomis bus prisidedama prie Regionų plėtros programoje (toliau – RPP)⁹ numatytų poveikio rodiklių pasiekimo.

8 lentelė. Pažangos priemonėje numatomų investicijų prisidėjimas prie RPP poveikio rodiklių siekimo

Poveikio rodiklis	Regiono plėtros plane numatytos veiklos, kuriomis bus prisidedama prie jų pasiekimo
Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai)	Įgyvendinant veiklą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ numatoma regione didinti gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, skaičių.
Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis	Įgyvendinant veiklą „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas“ numatoma

⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“;

nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (procentai)	regione didinti gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, skaičių.
--	---

Siekiant gerinti geriamojo vandens kokybės užtikrinimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas Marijampolės regiono savivaldybėse buvo vykdytos investicijos, tačiau pilnai iškeltų problemų neišsprendė.

9 lentelė. Atliktos investicijos ir tolesnis poreikis investuoti

Veikla	Tolesnis poreikis spręsti problemą
„Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių ir Vilkaviškio rajonų savivaldybėse įgyvendintais projektais didino vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą įrengiant vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklus bei vandens gerinimo ir nuotekų valymo įrenginius. Tačiau šios investicijos nėra pakankamos, kadangi poreikis vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtrai ir tvarkymui Marijampolės regione yra didesnis.

Galimybes spręsti vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros tvarkymo problemas lemia resursų trūkumas – finansinės savivaldybių galimybės yra ribotos.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonė bus įgyvendinama Marijampolės regiono – Marijampolės, Kazlų Rūdos, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono – savivaldybėse.

IV SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Aukščiau atliktos analizės duomenys parodė, kad labai svarbu, jog visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Pateikti duomenys rodo, kad regiono vandens tiekimo infrastruktūra yra pasenusi, neekonomiška ir neužtikrinanti tausojančio išteklių naudojimo.

Todėl įgyvendinant pažangos priemonę bei siekiant tenkinti tikslinių grupių poreikius numatoma vykdyti veiklą – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas.

10 lentelė. Planuojamos projektų veiklos savivaldybėse

Projekto pavadinimas	Finansuojamos veiklos	Gyvenamosios vietovės ir veiklos jose
Vandens tiekimo įrenginių ir nuotekų valymo sistemų plėtra Kazlų Rūdos savivaldybėje	Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų	Bus vykdoma vandenvietėje esančių vandens gerinimo įrenginių rekonstrukcija, pakeičiant nugeležinimo filtrus, kadangi jie išvalo tik geležį. Dėl reikalavimo atitikti mangano, chlorido ir amonio rodiklių normas, reikalingi papildomi atvirkštinės osmozės filtrai.

	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Bagotosios kaime numatoma centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Bagotosios kaime numatoma įrengti nuotekų valyklą.
	Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Antanavo kaime numatoma nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija, įrengiant azoto ir fosforo valymo grandį bei įrengiant į aplinką išleidžiamų išvalytų nuotekų apskaitos prietaisą.
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų plėtra bei kokybės gerinimas Marijampolės savivaldybėje	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų	Planuojama centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų statyba Igliaukos ir Valavičių gyvenvietėse.
	Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų	Planuojama vandens gerinimo įrenginių statyba Valavičių gyvenvietėje.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Tinklų plėtra numatyta Valavičių, Smilgių, Šventragio, Gavaltuvos, Daukšių, Meškučių, Igliaukos, Netičkampio, Balsupių ir Padovinio gyvenvietėse.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Planuojama nuotekų valymo įrenginių statyba Gavaltuvos, Daukšių gyvenvietėse.
	Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Numatoma Valavičių ir Smilgių gyvenviečių nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija.
Vandens tiekimo ir nuotekų sistemų plėtojimas Vilkaviškio rajono savivaldybėje	Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų	Numatoma įrengti geriamojo vandens gerinimo įrenginius Karklinių k., Keturvalakių mstl. ir Opšrūtų k.
	Geriamojo vandens gavybos (paėmimo) ir (arba) geriamojo vandens ruošimo (gerinimo) įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra daugiau nei 2000 gyventojų	Numatoma rekonstruoti geriamojo vandens gerinimo įrenginius Pilviškių mstl.
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų	Numatoma įrengti nuotekų surinkimo tinklą Bartninkų mstl., Keturvalakių mstl., Pajevonio k., Virbalio Miesto

	ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Laukų k., Karklinių k., Serdokų k., Sūdavos k.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Numatoma NVĮ nauja statyba Bartninkų mstl., Keturvalakių mstl., Pajevonio k.
	Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Numatoma NVĮ rekonstrukcija Karklinių k., Serdokų k., Sūdavos k.
Šakių rajono vandentvarkos sistemos plėtra	Centralizuotųjų geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra nuo 200 iki 2000 gyventojų	Siekiant padidinti geriamojo vandens tiekimo sistemos prieinamumą Kudirkos Naumiesčio mieste bus įrengiami nauji geriamojo vandens tiekimo tinklai
	Centralizuotųjų nuotekų surinkimo tinklų plėtra gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Kidulių gyvenvietėje (Kidulių k., Judrių k.) planuojama nuotekų tinklų statyba. Kriūkų gyvenvietėje (Kriūkų mstl. ir Joginiškių k.) planuojama nuotekų tinklų statyba. Lukšių miestelyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Lekėčių miestelyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Gelgaudiškyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Kudirkos Naumiestyje planuojama nuotekų tinklų statyba. Sintautuose planuojama nuotekų tinklų statyba.
	Nuotekų valymo įrenginių nauja statyba gyvenamosiose vietovėse, kuriose gyvena ne mažiau kaip 200 gyventojų ir kuriose susidaro iki 2000 gyventojų ekvivalentą atitinkanti taršos nuotekomis apkrova	Sintautų sen. Santakų k. planuojami nuotekų valymo įrenginiai, kuriuose bus tvarkomos Sintautų miestelio nuotekos.

Projektai pagal šią priemonę bus atrenkami regioninio planavimo būdu.

Galimi projektų pagal šią priemonę pareiškėjai – viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, turintys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos, ir kuriems savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 punktu, vandens tiekimo, nuotekų valymo viešųjų paslaugų teikimas pavestas viešiesiems geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams.

Partneriais, sudarius jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, gali būti savivaldybių administracijos.

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Numatomas projektų planavimas visai pažangos priemonei ir jos veikloms. Tai atitinka Strateginio valdymo metodikos¹⁰ 135.2 papunkčio nuostatas – projektais numatoma prisidėti vykdant Vietos savivaldos įstatyme savivaldybių savarankiškąsias ir valstybės perduotas funkcijas. Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 30 punktu, savarankiška savivaldybių funkcija – šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas.

Visais atvejais projektai turi atitikti regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių (toliau – Gairės)¹¹ reikalavimus.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

11 lentelė. Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje ¹² suplanuota pažangos priemone Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ bus prisidedama prie Darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant pažangos priemonės projektus regione ir vykdant numatytus darbus bus prisidedama prie Darnaus vystymosi horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant pažangos priemonės projektus nebus pažeidžiamas darnaus vystymosi principas, bus laikomasi klimato ir aplinkos apsaugos standartų ir reikšmingos žalos nedarymo principo. Visi projektai atitiks Finansavimo gairių 3 dalyje „Horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimai“ nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus.
2.	Lygių galimybių visiems	Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje suplanuota pažangos priemone Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ bus prisidedama prie Lygių galimybių visiems horizontaliojo principo įgyvendinimo. Įgyvendinant projektus pagal šią pažangos priemonę nebus sudaroma apribojimų ar diskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties,

¹⁰ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“;

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-243 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

¹² Patvirtinta Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos patvirtinimo“;

	<p>tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios ar kt.</p> <p>Lygių galimybių principas bus visapusiškai paisomas visų projektuose dalyvaujančių asmenų atžvilgiu. Veiklos bus organizuojamos taip, kad būtų atsižvelgiama į kiekvieno asmens individualias ypatybes, užtikrinant visiems lygias galimybes dalyvauti ir pasinaudoti teikiamomis paslaugomis bei pasiekti numatytus tikslus. Šiuo būdu bus siekiama skatinti įvairovę, toleranciją, užkertant kelią bet kokiai diskriminacijai ar neteisingumui. Projektai atitiks Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių 3 dalyje „Horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimai“ nustatytus reikalavimus.</p>
--	---

Projektuose bus užtikrinama, kad vykdant projektų veiklas būtų prisidedama prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi šeštojo tikslo – užtikrinti visuotinę prieigą prie saugaus geriamojo vandens, sanitarijos ir higienos, taip pat siekiama pagerinti vandens kokybę ir vandens naudojimo efektyvumą, skatinti tvarią vandens gavybą bei gėlo vandens tiekimą – įgyvendinimo.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ finansavimo gairių 2 dalyje „Reikalavimai projektams, finansuojamiems pagal regioninę pažangos priemonę“ numatyta, kad: Projektas gali būti finansuojamas, jeigu yra įvykdyta Gairių I skyriaus lentelės 6 skiltyje nurodyta išankstinė sąlyga. Išankstinė sąlyga laikoma įvykdyta, kai projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis), kurios atitinka Investicijų į Lietuvos vandentvarkos sektorių plano nuostatas.

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį gyventojų aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymą, Marijampolės regiono 4 savivaldybių (Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono) parengtuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose numatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo plėtros priemonės ir sprendiniai gyvenamosios vietovės lygiu.

12 lentelė. Savivaldybių patvirtinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų duomenys

Savivaldybės pavadinimas	Dokumento duomenys	Atitiktis išankstinei sąlygai
Kazlų Rūdos	Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo planas (2023 m. spalio 30 d. Nr. TS-204)	Projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis)
Marijampolės	Marijampolės savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo	Iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo projekto veiklos atitiks

	infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas (Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimas 2022 m. balandžio 25 d. Nr. 1-153)	Marijampolės savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis)
Šakių rajono	Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas su sprendiniais (Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2021 m. birželio 25 d. Nr. T-212)	Projekto įgyvendinimo plane nurodytos projekto veiklos atitinka Šakių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis)
Vilkaviškio rajono	Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas (Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2020 m. rugsėjo 25 d. Nr. B-TS-548)	Iki projekto įgyvendinimo plano pateikimo projekto veiklos atitiks Vilkaviškio rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemonės (gyvenamosios vietovės atitiktis)

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

13 lentelė. Produkto ir rezultato rodikliai pažangos priemonei ir jos veikloms pasirinkti vadovaujantis Gairių 2.1. dalyse „Finansuojamos veiklos ir siekiami stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinios rodiklio reikšmės		Siektinios rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	P.B.2.0030	Viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis, km	22.446.422,14	10.040.531,91	0 (2024)	7,07 (2029)	Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.3.-1.1.4.) informacija apie viešojo vandens tiekimo paskirstymo sistemų naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgį.
	P.B.2.0031	Viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgis, km			0 (2024)	72,53 (2029)	Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.4.) informacija apie viešojo nuotekų surinkimo tinklo naujų arba atnaujintų vamzdynų ilgį.
	P.B.2.0032	Nauji arba atnaujinti nuotekų valymo pajėgumai, gyv. ekvivalentas			0 (2024)	2 589 (2029)	Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.4.) informacija apie naujus arba atnaujintus nuotekų valymo pajėgumus.
	P.S.2.1013	Nauji arba atnaujinti geriamojo vandens ruošimo pajėgumai, m3/parą			0 (2024)	2 873 (2029)	Reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1., 1.1.2., 1.1.4.) informacija apie naujus arba atnaujintus geriamojo vandens ruošimo pajėgumus.

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinios rodiklio reikšmės		Siektinios rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2041	Gyventojai, prisijungę prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų, asm.	0	22.446.422,14	10.040.531,91	0 (2024)	6 568 (2029)	Reikšmė, apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų informacija apie gyventojus, prisijungusius prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų (1.1.1.-1.1.4.).
R.B.2.2042	Gyventojai, prisijungę bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių, asm.	0			0 (2024)	3 299 (2029)	Reikšmė, apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų informacija apie gyventojus, prisijungusius bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių (1.1.1.-1.1.4.).

Marijampolės regiono plėtros tarybos
administracijos direktorė

(parašas)

Jurgita Mitrulevičienė

(vardas ir pavardė)

**IV SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONIŲ APRAŠAS**

**VI SKIRSNIS
Nr. I.T024-03-02-01 „Vandens tiekimo ir nuotekų sistemų plėtra Marijampolės regione“**

4 lentelė. Pažangos priemonės įgyvendinimo rezultato rodikliai

Eil. Nr.	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas (matavimo vienetas)	Pradinė rodiklio reikšmė (2022)	Siekiamas rodiklio reikšmės	
				Tarpinė siektina reikšmė (2024)	Galutinė siektina reikšmė (2029)
1.	R.B.2.2041	Gyventojai, prisijungę prie patobulintų viešojo vandens tiekimo sistemų, asmenys	0	0	6,568
2.	R.B.2.2042	Gyventojai, prisijungę bent prie antrinio viešojo nuotekų valymo įrenginių, asmenys	0	0	3,299

5 lentelė. Pažangos priemonės finansavimo šaltiniai ir preliminarus pažangos lėšų poreikis

Finansavimo šaltiniai	Lėšų poreikis, eurai
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų lėšos:	10,040,531.91
1.1. Valstybės biudžeto lėšos	0.00
1.2. Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšos	0.00
1.2.1. 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų bendrojo finansavimo lėšos (1.2.2.8.1.)	0.00
1.2.2. Savivaldybų biudžeto lėšos	0.00
1.3. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	10,040,531.91
1.3.1. 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų lėšos (1.3.2.8.1.)	10,040,531.91
1.4. Tikslinės paskirties valstybės biudžeto lėšos	0.00
2. Kitos lėšos:	12,405,890.23
2.1. Savivaldybų biudžetų lėšos	9,578,759.90
2.2. Privačios lėšos	2,827,130.33
2.3. Kitos viešosios lėšos	0.00
IŠ VISO	22,446,422.14

6 lentelė. Pažangos priemonės veiklos, poveikis ir (arba) projektai

Veiklos, poveikis, projektai	Veiklos, poveikis, projekto tipas	Galimi pareikšiami arba projektų vykdytojai, projekto atrenkami planavimo būdai	Galimi partneriai	Projektų atrankos būdas	Tiesioginiai prielaidiniai ir prie IPH	Projektų finansavimo forma	Pažangos lėšos (eurais) ir jų finansavimo šaltiniai				Iš viso	Iš jų kitos lėšos, ne mažiau kaip	Siekiamas rodiklis		Igyvendinimo pradžia (metai, kv.)	Igyvendinimo pabaiga (metai, kv.)
							Iš jų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų lėšos, ne daugiau kaip			Siekiamas rodiklio reikšmė (2029)			Igyvendinimo pradžia (metai, kv.)			
							Valstybės biudžeto lėšos	ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšos	ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos							
1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumo didinimas	I	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės	Savivaldybės administracija	Planavimas	Lygų galimybė, darnaus vystymosi	Dotacija	22,446,422.14	0.00	0.00	10,040,531.91	12,405,890.23	7.07	2.589	2025 m. II kv.	2029 m. II kv.	
1.1. Vandens tiekimo įrenginių ir nuotekų valymo sistemų plėtra Karšų Rūdės savivaldybėje		UAB „Karšų Rūdės enerys“	Karšų Rūdės savivaldybės administracija		Lygų galimybė, darnaus vystymosi		2,100,000.00	0.00	0.00	1,050,000.00	1,050,000.00	3.9	380	2026 m. II kv.	2029 m. II kv.	
1.2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų plėtra bei kokybės gerinimas Vilkavickio rajono savivaldybėje		UAB „Vilkavickio vandens“	Vilkavickio rajono savivaldybės administracija		Lygų galimybė, darnaus vystymosi		7,538,800.00	0.00	0.00	3,769,400.00	3,769,400.00	1,161	2,121	2025 m. III kv.	2029 m. III kv.	
1.3. Šakių rajono vandentvarkos sistemos plėtra		UAB „Šakių vandens“	Šakių rajono savivaldybės administracija		Lygų galimybė, darnaus vystymosi		5,763,193.81	0.00	0.00	2,369,631.91	3,393,561.90	329	68	2025 m. III kv.	2028 m. III kv.	
1.4. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų plėtra bei kokybės gerinimas Marijampolės savivaldybėje*		UAB „Sėdros vandens“	Marijampolės savivaldybės administracija		Lygų galimybė, darnaus vystymosi		7,104,430.33	0.00	0.00	2,851,500.00	4,252,930.33	15.7	719	2025 m. II kv.	2028 m. II kv.	
Iš viso pažangos priemonės veiklos:							22,446,422.14	0.00	0.00	10,040,531.91	12,405,890.23					

* – 12 sklype „Iš jų kitos lėšos, ne mažiau kaip“ lėšos šikadatos į savivaldybės biudžeto ir privačias lėšas

Pastaba. Pareikštas (projekto vykdytojai) gali prisiesti prie projekto finansavimo mažesnę lėšų sumą, nei numatyta lentelės 12 stulpelyje, jeigu ir esant mažesnei lėšų sumai projektas atitinka Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumą“ finansavimo galimybes, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-243 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumą“ finansavimo galimybes patvirtinti“, nustatytas reikalavimus dėl didinamos galimos projekto išlaidų finansuojamoms dalims.

7 lentelė. Pažangos priemonės specialieji projektų atrankos kriterijai

Eil. Nr.	Specialieji projektų atrankos kriterijai	Pažangos priemonės veikla (-os)	Atitikties specialiajam projektų atrankos kriterijui vertinimo aspektai
1	Neįstatomi		

8 lentelė. Pažangos priemonės prioritetiniai projektų atrankos kriterijai

Eil. Nr.	Prioritetinis projektų atrankos kriterijus	Pažangos priemonės veikla (-os)	Atitikties prioritetiniam projektų atrankos kriterijui vertinimo aspektai
1	Neįstatomi		

9 lentelė. Reikalavimai projektams

Eil. Nr.	Veikla (-os) ir (ar) poveikis (-ės), kurios projektams taikomas reikalavimas	Reikalavimai projektams
1.	1 veikla „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumo didinimas“	Projektai, kuriuos numatoma finansuoti ir įgyvendinti pagal šią pažangos priemonę, turi atitikti: 1) Regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumą“ finansavimo galimybes, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-243 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos regioninės pažangos priemonės Nr. 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pricinanumą“ finansavimo galimybes patvirtinti“, reikalavimus; 2) 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gavavimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gavavimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“.

10 lentelė. Kiti reikalavimai dėl pažangos priemonės įgyvendinimo

Eil. Nr.	Reikalavimai
1	Neįstatomi